

# ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

**\* ОПШТИНА ТОПОЛА \***



## УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

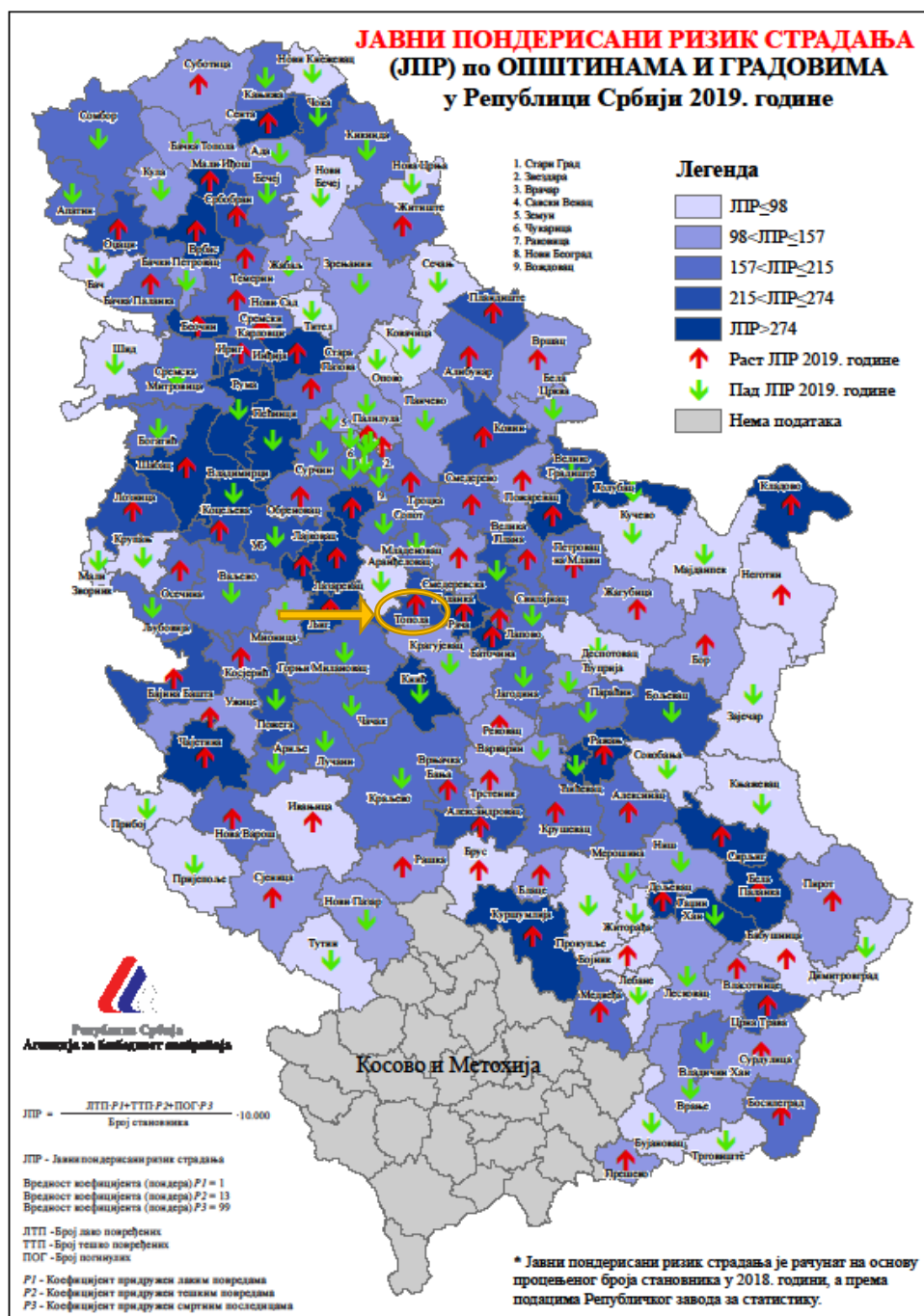
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији **општине Топола**. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији **општине Топола**. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учесника, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја на територији **општине Топола**.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији **општине Топола**, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

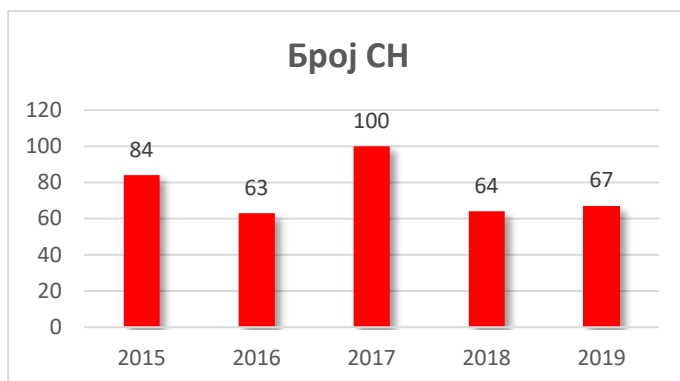
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

## 1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

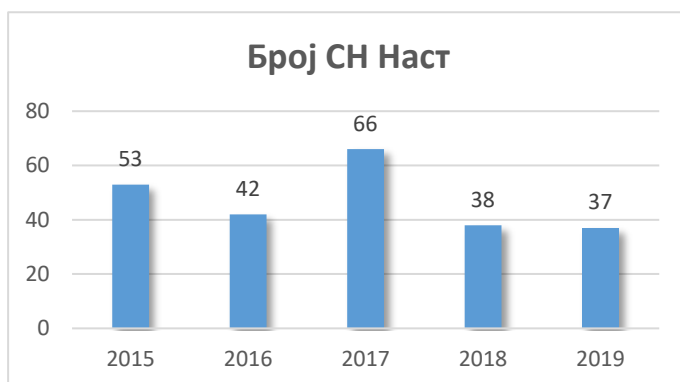


На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за **општину Топола** припада класи **високе вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

## 2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА



- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **378.**



- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **236.**



- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **19.**



- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **341.**

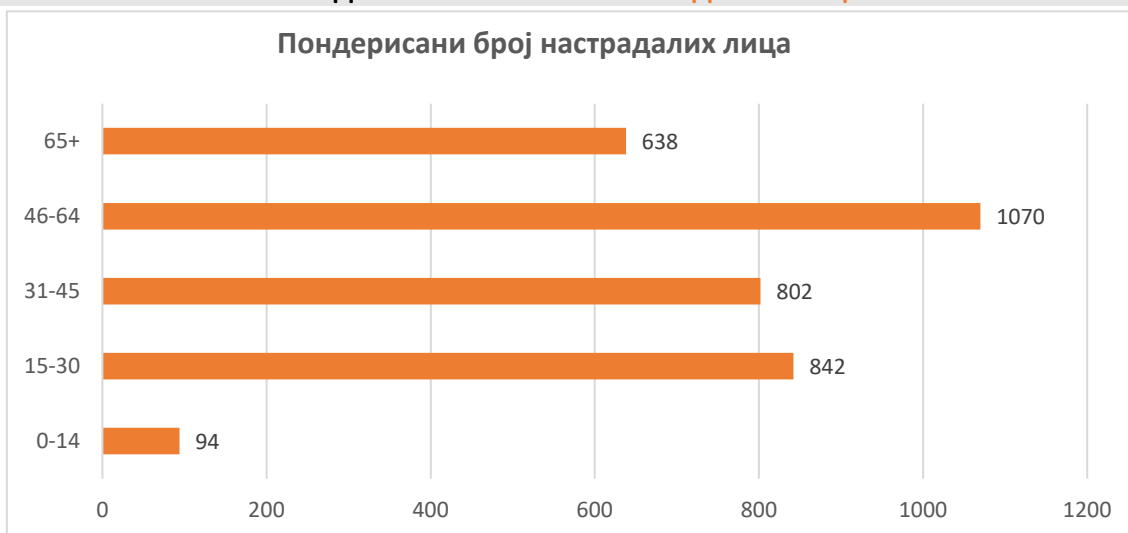
### 3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

#### ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА



Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

#### ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

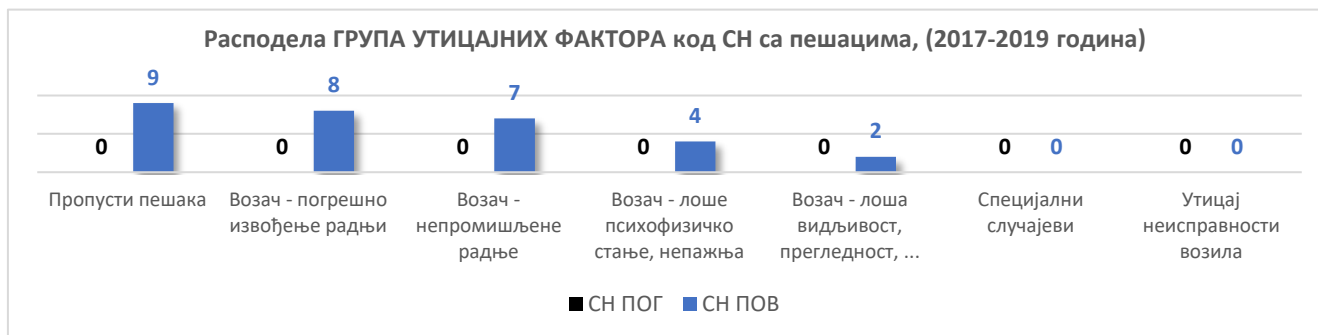
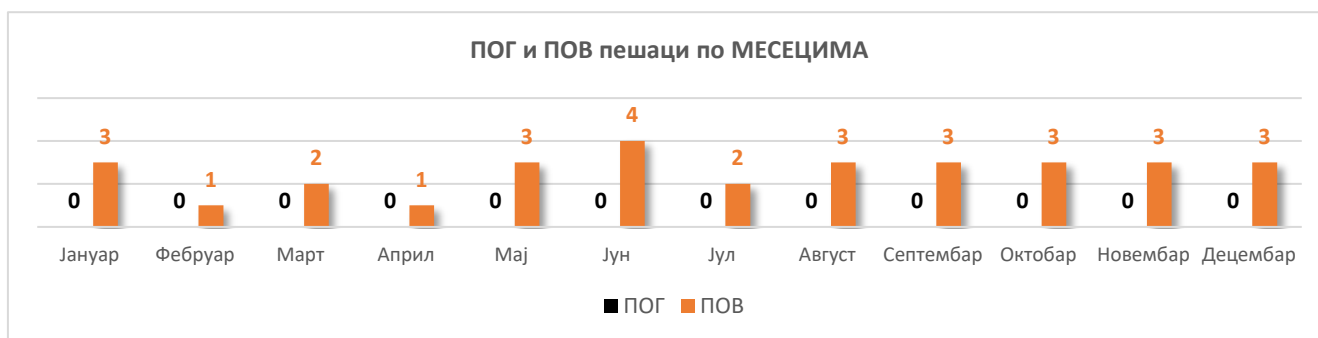
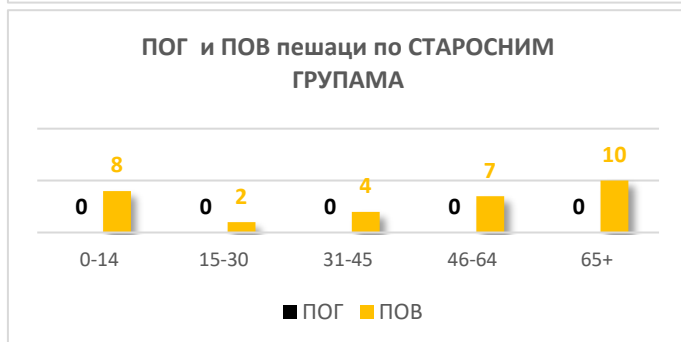


Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

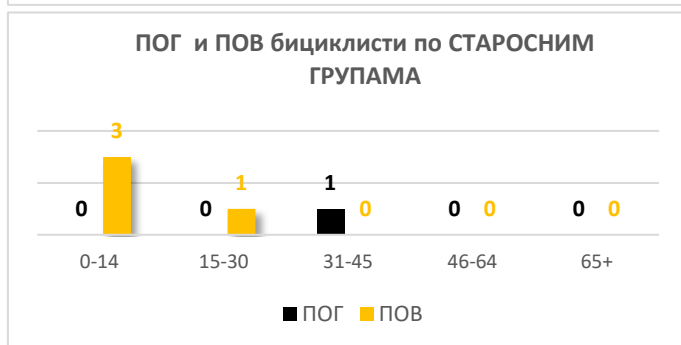
#### 4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)



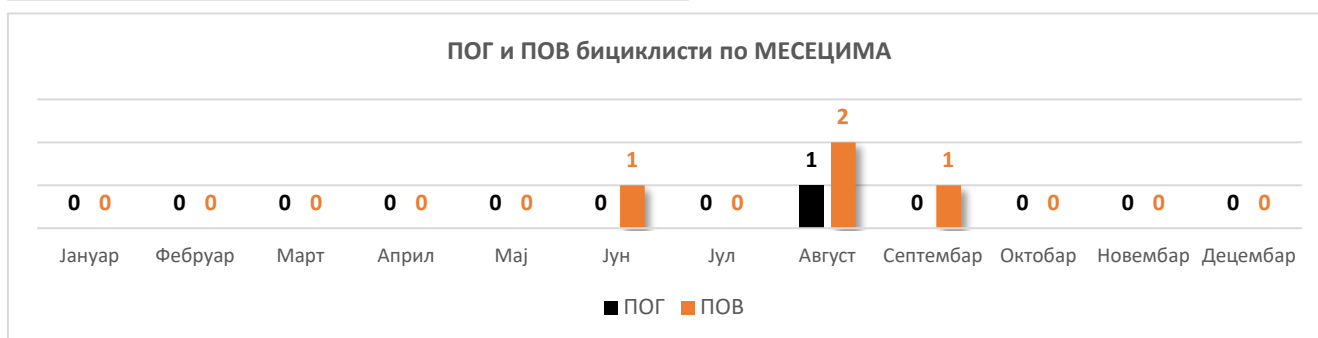
- **Није било погинулих пешака** у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених пешака је 31**, што чини **9% повређених** лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Пропусти пешака**.



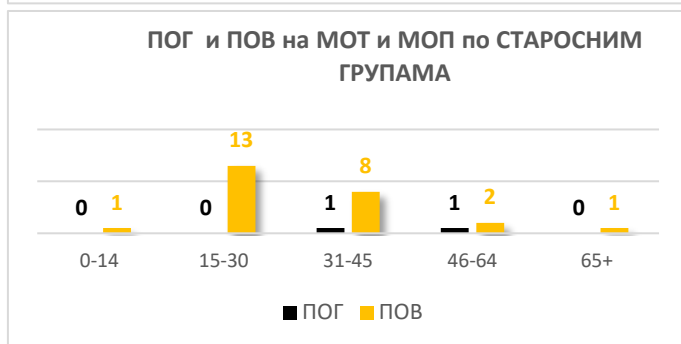
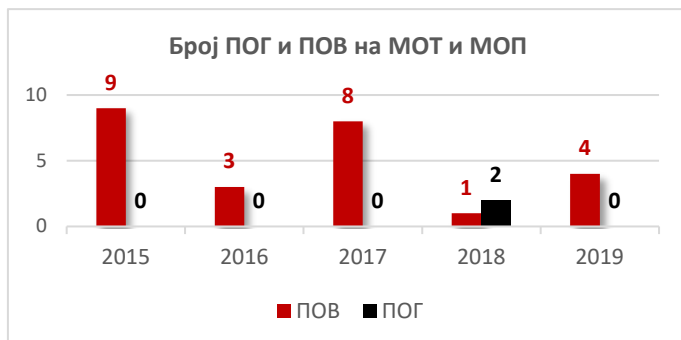
## 5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)



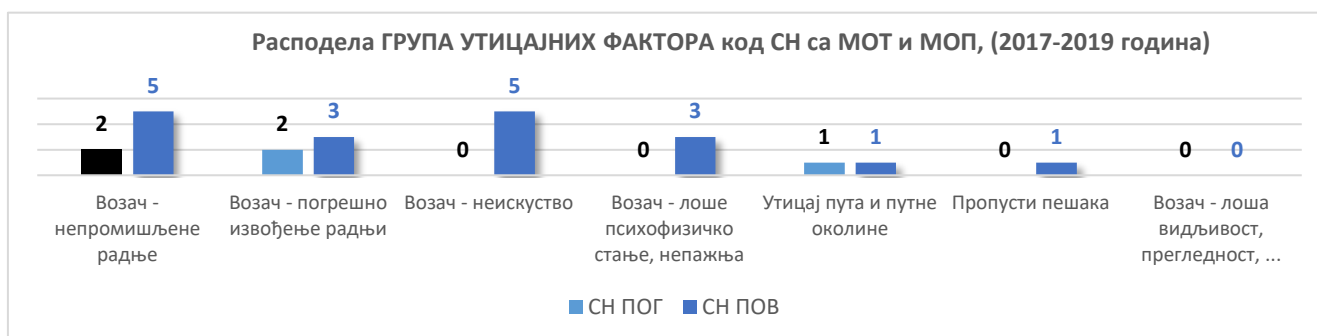
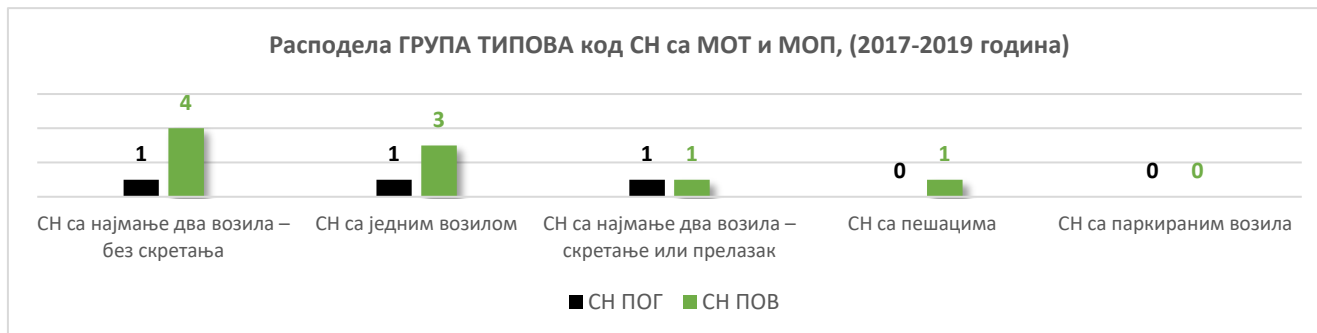
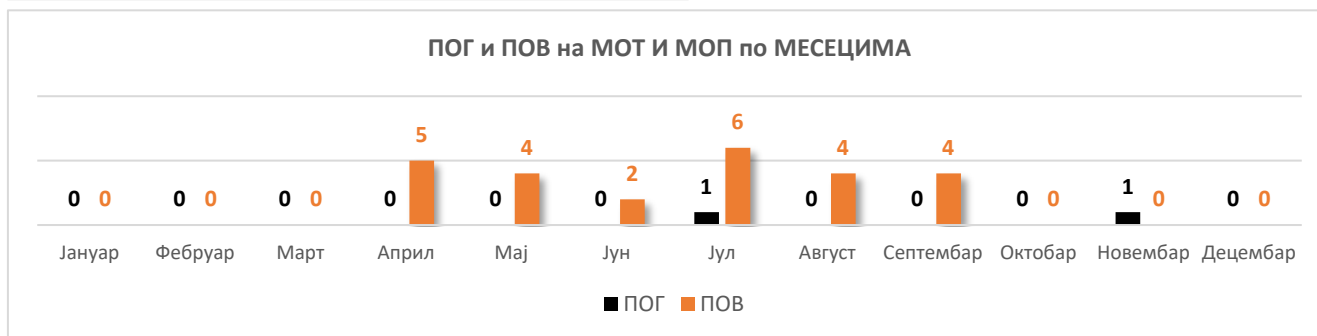
- Погинуо је један бициклиста, што чини **5% погинулих лица** у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је **4**, што чини **1% повређених лица** у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14 година**.
- Бициклисти највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.



## 6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

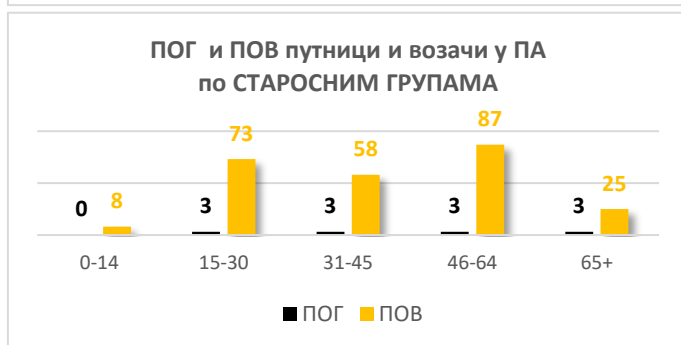


- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 2, што чини 11% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 25, што чини 7% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - непромишљене радње.





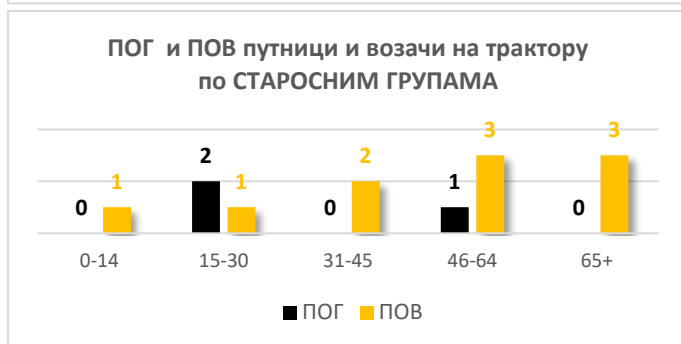
## 7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)



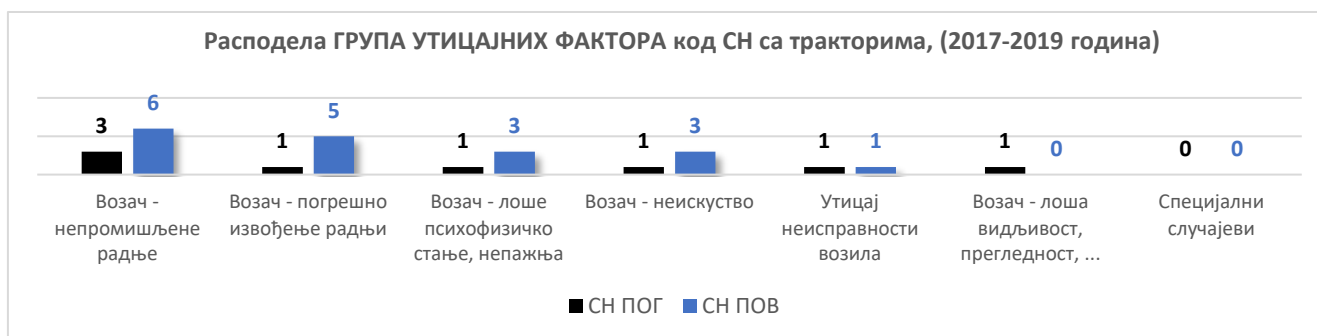
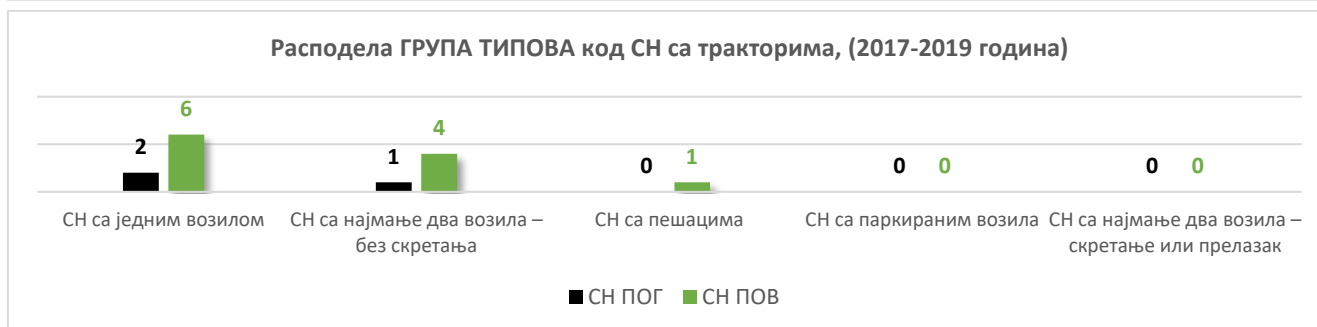
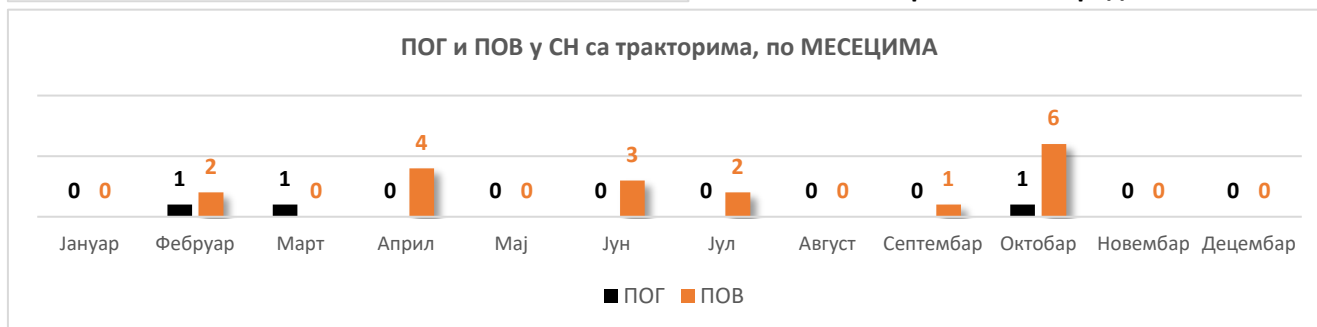
- Број погинулих возача и путника у ПА је 12, што чини 63% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 251, што чини 74% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 46-64 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у априлу, мају и јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.



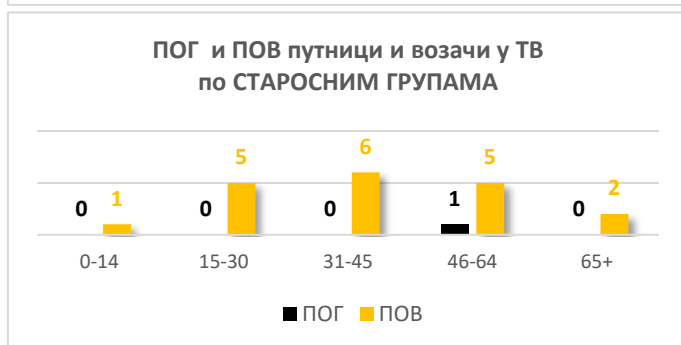
## 8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)



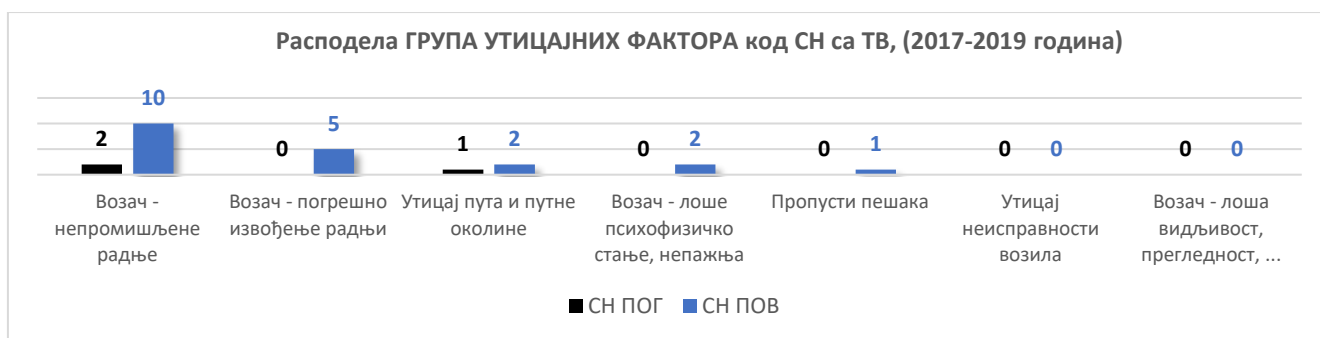
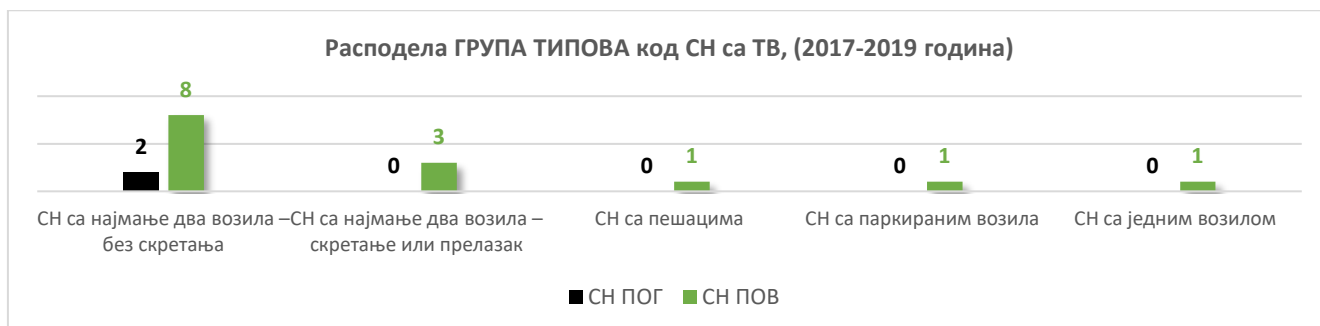
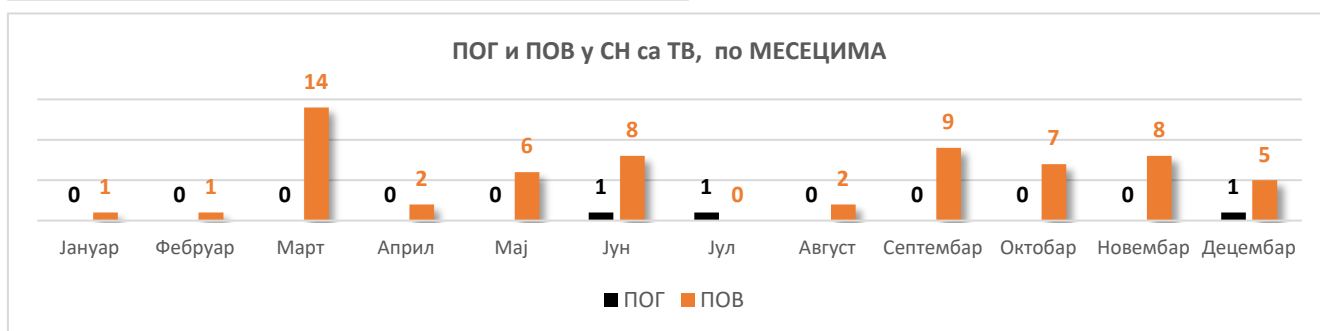
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 3, што чини 16% погинулих лица у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 5% повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у октобру.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је Возач - непромишљене радње.



## 9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

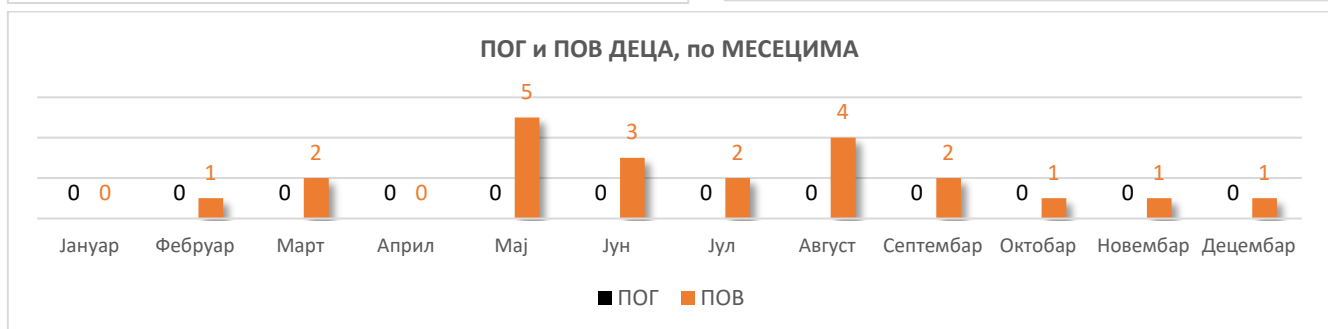
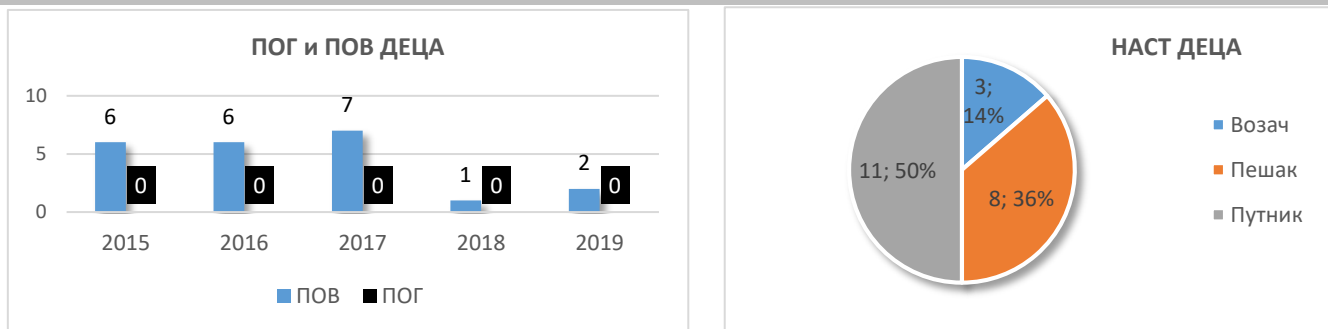


- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 3, што чини 16% погинулих лица у СН (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 18% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 31-45 и 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у марту.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.



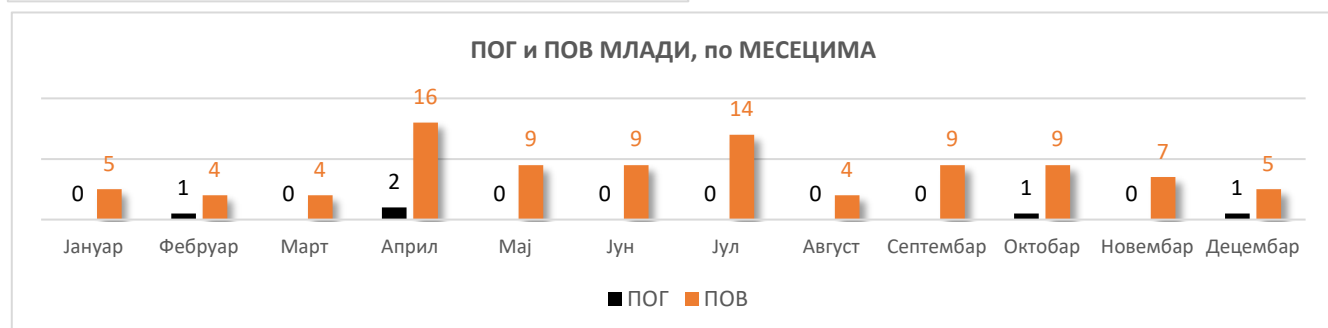
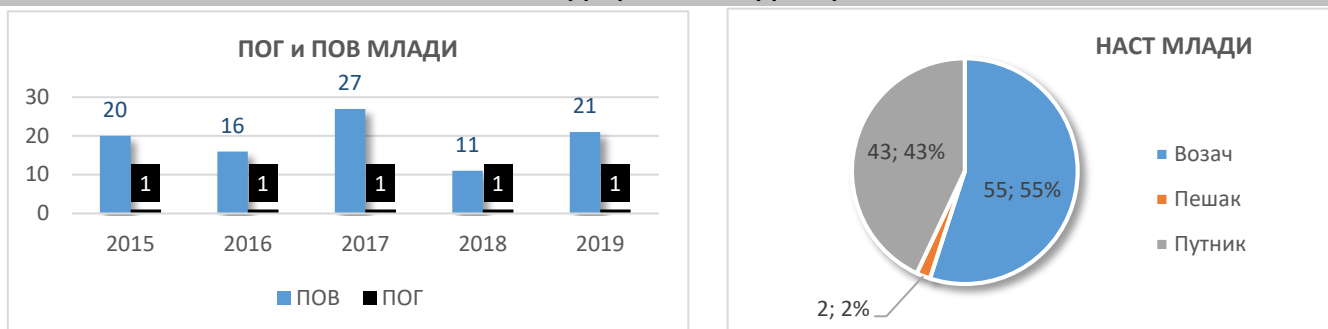
## 10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

### ДЕЦА ( 0 – 14 ГОДИНА)



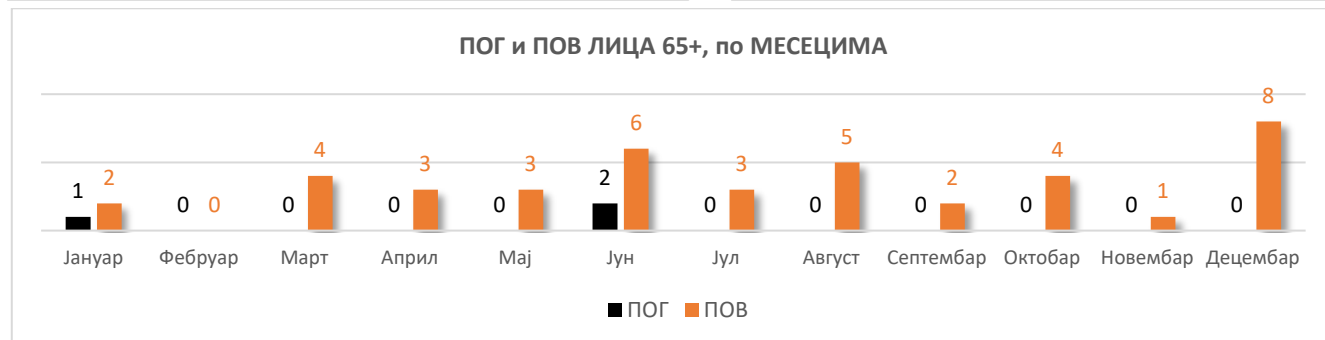
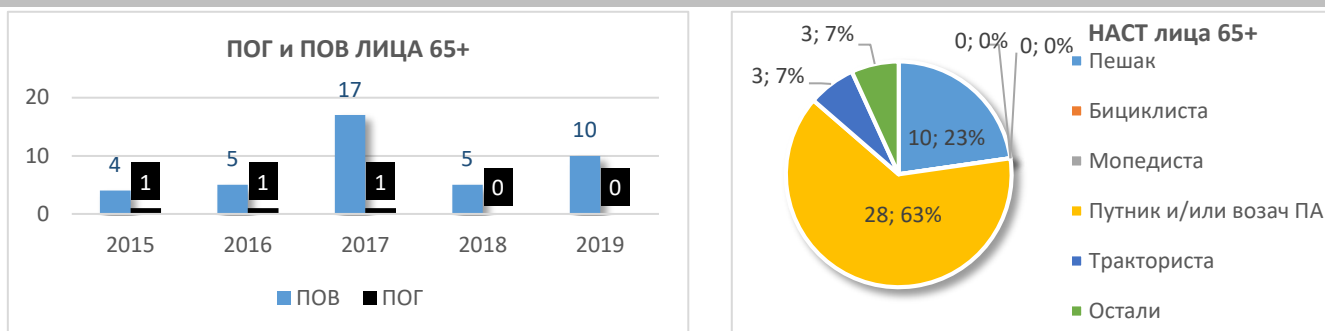
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је 22, док није било погинуле деце.
- Деца путници чине 50%, деца пешаци 36%, а деца возачи 14% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у мају.

### МЛАДИ ( 15 – 30 ГОДИНА)



- Укупно је погинуло 5 младих лица, што чини 26% укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број повређених младих 95, што чини 28% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (55%).
- Млади највише страдају у априлу.

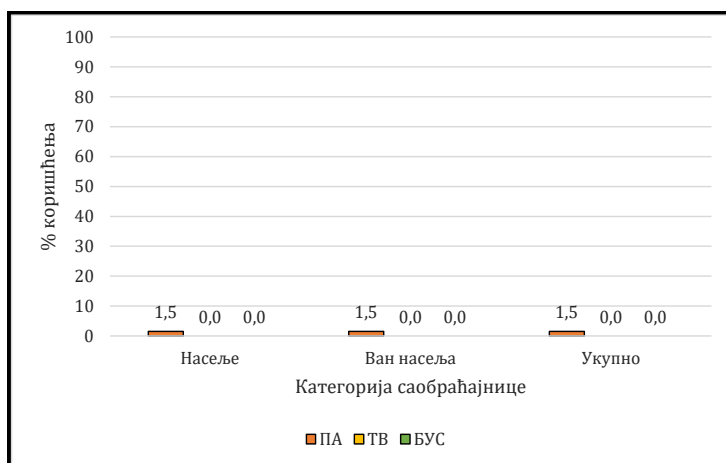
### ЛИЦА СТАРОСТИ 65+



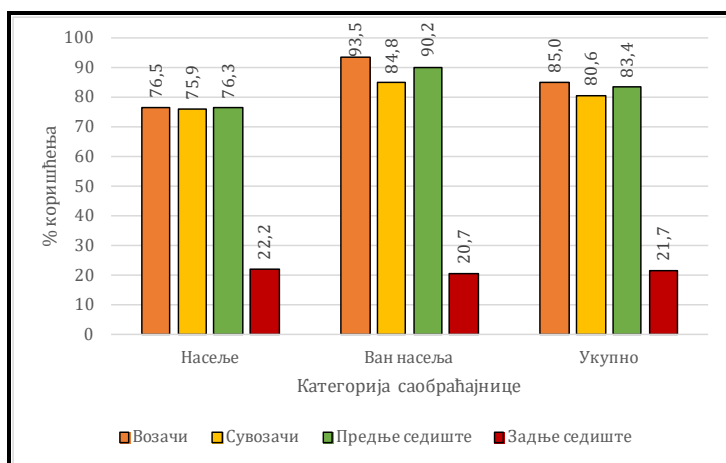
- Укупно је **погинуло 3 старијих лица**, што чини **16%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених** старијих лица **41**, што чини **12%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (64%).
- Старији највише страдају у **јуну и децембру**.

## 11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ ТОПОЛА

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у општини Топола, уочено је коришћење мобилних телефона само код возача путничких аутомобила, али не и код возача теретних возила и возача аутобуса. Возачи путничких аутомобила подједнако често користе мобилне телефоне и у насељу и ван насеља (по 1,5%), Дијаграм бр. 11.1.

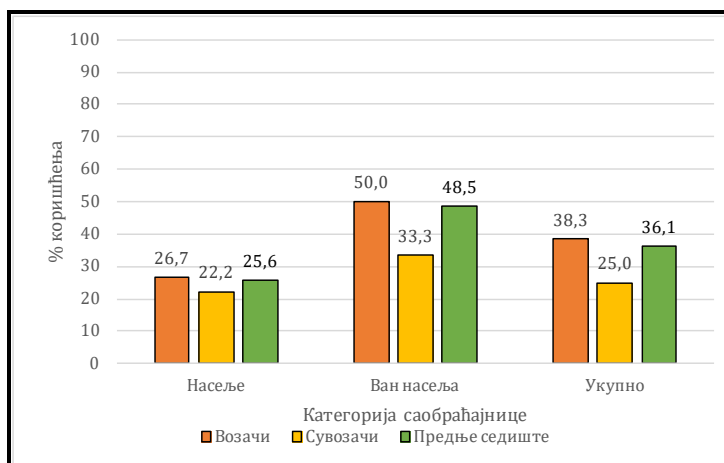


Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Топола



Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Топола

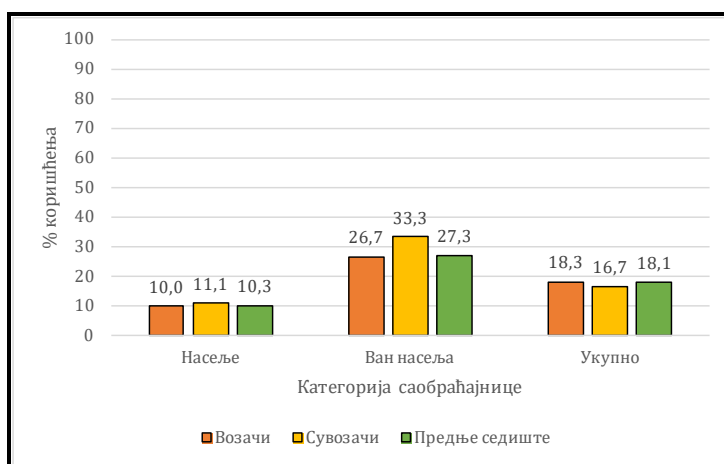
Коришћење сигурносног појаса у општини Топола слично је код возача и сувозача. Код возача, ове вредности износе 76,5% у насељу и 75,9% ван насеља. Слично, код сувозача, већа употреба сигурносног појаса бележи се ван насеља (84,8%), док је у насељу употреба сигурносног најмања (75,9%). Просечно, забележена је значајно мања употреба сигурносног појаса на задњем седишту и износи 21,7%. Сличне вредности употребе сигурносног појаса на задњем седишту уочене су и ван насеља (20,7%) и у насељу (2,5%), Дијаграм бр. 11.2.



Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Топола

Употреба сигурносног појаса у теретним возилима у општини Топола износи 38,3% код возача и 25,0% код сувозача. Већи проценат употребе сигурносног појаса код возача теретних возила забележен је ван насеља (50,0%), као и код сувозача (33,3%). Са друге стране, мањи ниво употребе сигурносног појаса уочен је код возача теретних возила у насељу (26,7%), односно, код сувозача (22,2%), Дијаграм бр. 11.3.

Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Топола је слична и код сувозача и код возача. Код возача аутобуса овај проценат износи 18,3%, и то 10,0% у насељу и 26,7% ван насеља. Са друге стране, код сувозача аутобуса просечна употреба сигурносног појаса износи 16,7% (11,1% у насељу и 33,3% ван насеља), Дијаграм бр. 11.4.

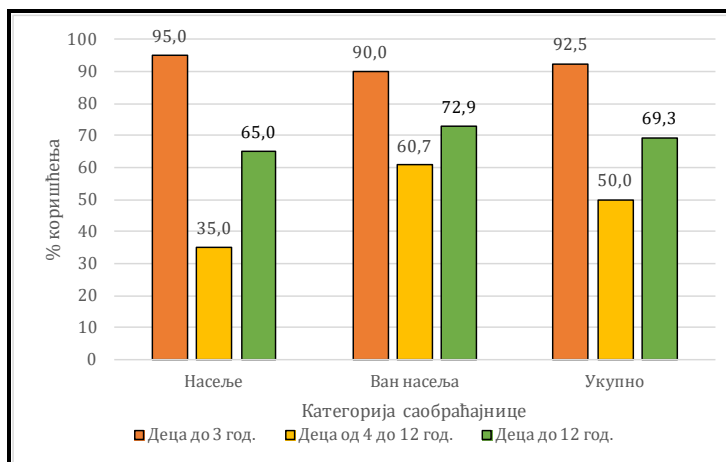


Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Топола

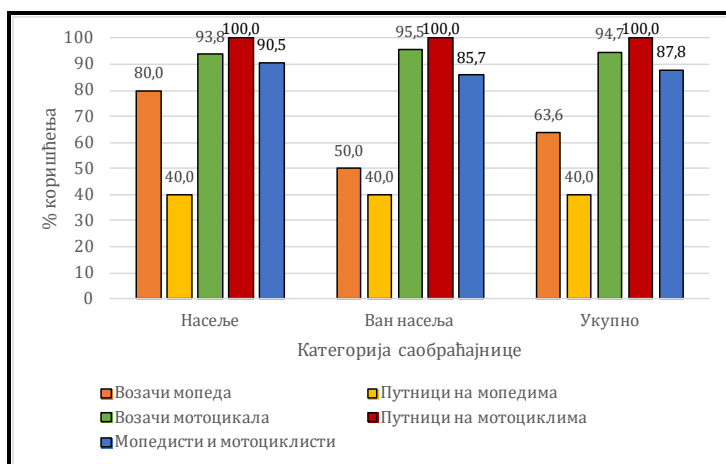
Употреба заштитних система за децу у општини Топола износи 69,3%. Код деце до 3 године, употреба заштитних система за децу износи 92,5%, а код старије деце од 4 до 12 година 50,0%. Употреба заштитних система за децу до 3 године износи 95,0% у насељу и 90,0% ван насеља. Са друге стране, употреба заштитних система за децу од 4 до 12 година износи 35,0% у насељу и 60,7% ван насеља, Дијаграм бр. 11.5.

Употреба заштитних кацига у општини Топола код свих двочкаша износи 87,8%. Највеће стопе употребе заштитних кацига уочавају се код путника на мотоциклима (100,0%) и возача мотоцикала (94,7%). У насељу, употреба кацига код двочкаша износи 90,5%, док је ван насеља овај проценат мањи и износи 85,7%. Треба нагласити и употребу заштитних кацига код возача мопеда у насељу (80,0%) и ван насеља (50,0%), као и

употребу заштитних кацига код путника на мопедима у насељу (40,0%) и ван насеља (40,0%), Дијаграм бр. 11.6.



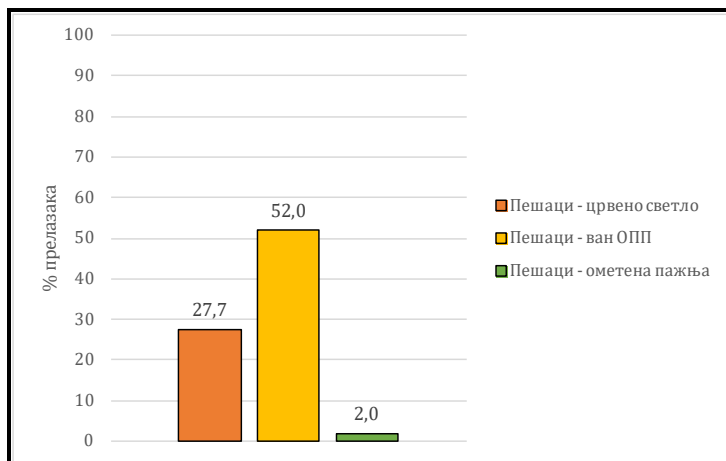
Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Топола



Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Топола

Истраживања понашања пешака на подручју општине Топола показала су да 27,7% пешака прелази улицу када им је прелазак забрањен црвеним светлом. Нешто већи проценат пешака у посматраној општини прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, њих 52,0%. Такође, 2,0% пешака имало је ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.





Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Топола

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Топола у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	2	25	0	1
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	3	17	0	0
ЦИЉ	2020. год.	max 1	max 12	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине  
Топола, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 378 саобраћајних незгода, од којих је 236 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 19 лица, док је теже и лакше повређено 341 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Није било погинулих пешака у СН.
- Погинуо је један бициклиста, што чини 5% укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 2 возача и путника на мотоциклима и мопедима, што чини 11% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 12 возача и путника у ПА, што чини 63% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинуло је 3 лица, што чини 16% од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинуло је 3 лица, што чини 16% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 22 деце, док није било погинуле деце у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству путника (50%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 5 младих. Млади чине 26% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (55%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 3 лица старости 65 и више година, што чини 16% од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника и/или возача ПА (64%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у априлу.

### Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**